

Αθήνα, 31/01/2018

ΑΝΑΦΟΡΑ

ΠΡΟΣ: Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

ΘΕΜΑ: Οι σηροτρόφοι του Έβρου ζητούν λύσεις και υποστήριξη!

Ο Βουλευτής Έβρου, Αναστάσιος Δημοσχάκης, καταθέτει στο προεδρείο της βουλής επιστολή των σηροτρόφων του κεντρικού και νότιου Έβρου αναφορικά με το ζήτημα των πληρωμών της συνδεδεμένης ενίσχυσης αλλά και του ιδιόμορφου είδους της καλλιέργειας η οποία δεν ασφαρίζεται στον ΕΛΓΑ και συνεπώς δεν αποζημιώνεται όταν υφίσταται ζημιές.

Στην επιστολή τους οι σηροτρόφοι ενημερώνουν ότι οι ακραίες καιρικές συνθήκες που επικράτησαν στην περιοχή ήδη από την Άνοιξη του 2017 προκάλεσαν την δραματική μείωση της παραγωγής κουκουλιών ανά κουτί, κάτι που είχε ως συνέπεια να πληρωθούν κανονικά την συνδεδεμένη ενίσχυση οι 4 μόνο από τους 53 σηροτρόφους, ενώ οι υπόλοιποι εισέπραξαν ελάχιστα ποσά ή και μηδενικά.

Ένα επιπλέον ζήτημα που θέτουν οι σηροτρόφοι είναι ότι τα κουτιά εκτροφής μεταξοσκώληκων δεν ασφαρίζονται στον ΕΛΓΑ με αποτέλεσμα να μην αποζημιώνονται σε περίπτωση ζημιάς ή καταστροφής αφήνοντας ακάλυπτο τον παραγωγό. Οι σηροτρόφοι ζητούν την στήριξη του Υπουργείου στα πλαίσια της δυναμικής που αναπτύσσεται στην συγκεκριμένη καλλιέργεια και την προσπάθεια αναβίωσης της σηροτροφίας στην περιοχή.

Ο Καταθέτων Βουλευτής

Αναστάσιος Δημοσχάκης

ΠΡΟΣ:

κ. Υπουργό
Αγροτικής Ανάπτυξης
κ. Γ.Γ. Υπουργείου
Αγροτικής Ανάπτυξης

ΚΟΙΝ.

κ.κ. Βουλευτές Έβρου
κ. Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Έβρου

Αλεξανδρούπολη, 23 Ιανουαρίου 2016

ΘΕΜΑ: Γνωστοποίηση προβλημάτων σηροτροφίας νοτίου Έβρου-εξεύρεση λύσης.

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ: 1) Το από 6/10/2017 Πρακτικό της Τριμελούς
Επιτροπής της Δ/σης Αγροτικής Ανάπτυξης Έβρου
2) ΦΕΚ Β' 1309/1.7.2015
3) Αναλυτική Κατάσταση Δικαιούχων οικονομικής
ενίσχυσης για την εκτροφή μεταξοσκώληκων έτους 2017.

Κύριε Υπουργέ,

Κύριε Γ.Γ. του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης,

Οι σηροτρόφοι (παραγωγοί μεταξοσκώληκα) του νοτίου τμήματος του Νομού Έβρου, με την επιστολή μας αυτή, επιθυμούμε να σας ενημερώσουμε για τα σοβαρά πρόβλημα που ανέκυψε, κατά τη διαδικασία εκτροφής μεταξοσκώληκων, εξαιτίας των ακραίων και δυσμενών κλιματολογικών συνθηκών, που επικράτησαν στο κεντρικό και στο νότιο τμήμα του Νομού Έβρου.

Λόγω των υψηλών θερμοκρασιών (καύσωνας και έντονη ξηρασία), ήδη από την Άνοιξη του 2017, που είχαν ως αποτέλεσμα τη δραματική μείωση της

παραγωγής φρέσκων και κατ' επέκταση ξηρών κουκουλιών, η παραχθείσα ποσότητα κουκουλιών ανά κουτί δεν κάλυπτε τα ποσοτικά δεδομένα για την ορθή ολοκλήρωση της παραγωγικής διαδικασίας, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ισχύουν για τη λήψη της συνδεδεμένης ενίσχυσης.

Η πείρα και η γνώση μας στη συγκεκριμένη μεθοδολογία εκτροφής (κάποιοι από μας ασκούν τη σηροτροφία από το 1980) αποκτήθηκε μέσα από τη διαδικασία διαδοχικών ετησίων εκτροφών. Τη γνώση μας αυτή, σχετικά με τη σηροτροφία, τόσο θεωρητική, όσο και πρακτική, που αποκτήσαμε με τη μεθοδική μας ενασχόληση, αλλά και με την ενδεδειγμένη έρευνα και τη μελέτη επιστημονικών συγγραμμάτων, την μεταλαμπαδεύουμε και στις νεότερες γενιές, δημιουργώντας νέους σηροτρόφους, συναδέλφους που άρχισαν πρόσφατα ή αρχίζουν τώρα την ενασχόλησή τους με την εκτροφή μεταξοσκώληκα.

Οι κλιματολογικές συνθήκες, λοιπόν, που επικράτησαν στην περιοχή μας, κατά τη διάρκεια της εκτροφής του έτους 2017, δηλαδή η ιδιαίτερα υψηλή θερμοκρασία και η παρατεταμένη ξηρασία, είχαν ως αποτέλεσμα τη δραματική μείωση της παραγωγής κουκουλιών (καθώς, με την άνοδο της θερμοκρασίας, επιταχύνονται οι ζωτικές λειτουργίες των σκουληκιών *Bombyx mori*).

Ενδεικτικά, σας αναφέρουμε ότι, για έμπειρο σηροτρόφο, από τα 70 κουτιά, εξετράφησαν εν τέλει τα 6 απ' αυτά...

Στους 35° C, οι μεταξοσκώληκες αντέχουν κατά τη διάρκεια της τέταρτης ηλικίας για 48 ώρες, ενώ κατά τη διάρκεια της πέμπτης ηλικίας για 24 ώρες.

Σε θερμοκρασία 40° C, η αντοχή τους είναι 15-20 ώρες κατά τη διάρκεια της τέταρτης ηλικίας και 12 ώρες κατά τη διάρκεια της πέμπτης ηλικίας.

Επιστημονικές μελέτες έχουν αποδείξει ότι, κατά τη διάρκεια της πέμπτης ηλικίας σε θερμοκρασία 28-29° C, η παραγωγή κουκουλιών μειώνεται κατά 46,2%. Πιο συγκεκριμένα (βλ. βιβλιογραφία):

Ιδιαίτερα ευαίσθητοι είναι οι μεταξοσκώληκες κατά την περίοδο της δημιουργίας του κουκουλιού όπου η θερμοκρασία δεν πρέπει να ξεπέρνα τους 26°C

Κατά κανόνα οι ιδανικές θερμοκρασίες εξαρτώνται από την ηλικία, την φυλή κτλ.

Στις πρώτες ηλικίες θετικά επιδρούν υψηλές θερμοκρασίες και στις τελευταίες ηλικίες οι χαμηλές θερμοκρασίες"[1]

Ύστε ότι αφορά δε την μωρεοκαλλιέργεια η ιδανική θερμοκρασία ανάπτυξης της μωριάς είναι $25-30^{\circ}\text{C}$. πάνω από τους 38°C η φωτοσύνθεση μειώνεται και η κατανάλωση θρεπτικών συστατικών από το φυτό είναι περισσότερη αυτών που παράγονται- και η ανάπτυξη του φυτού πρακτικά σταματά

Κατά άλλους πάλι επιστήμονες η θερμοκρασία διαδραματίζει ζωτικό ρόλο στην ανάπτυξη των μεταξοσκωλήκων. Δεδομένου ότι οι μεταξοσκώληκες είναι ψυχρόαιμα ζώα, η θερμοκρασία έχει άμεση επίδραση σε διάφορες φυσιολογικές δραστηριότητες. Γενικά, οι προνύμφες πρώιμου σταδίου είναι ανθεκτικές σε υψηλές θερμοκρασίες, οι οποίες επίσης βοηθούν στη βελτίωση του ποσοστού επιβίωσης. Η θερμοκρασία έχει άμεση συσχέτιση με την ανάπτυξη των μεταξοσκωλήκων. η μεγάλη διακύμανση της θερμοκρασίας είναι επιβλαβής για την ανάπτυξη του μεταξοσκώληκα. Η άνοδος της θερμοκρασίας αυξάνει διάφορες φυσιολογικές λειτουργίες και με πτώση της θερμοκρασίας, οι φυσιολογικές δραστηριότητες μειώνονται. Η αυξημένη θερμοκρασία κατά τη διάρκεια της εκτροφής μεταξοσκωλήκων, ιδίως στα ύστερα στάδια, επιταχύνει την ανάπτυξη των προνυμφών και συντομεύει την προνυμφική περίοδο. Από την άλλη πλευρά, σε χαμηλή θερμοκρασία, η ανάπτυξη είναι αργή και το προνυμφικό στάδιο. Η βέλτιστη θερμοκρασία για την κανονική ανάπτυξη των μεταξοσκωλήκων είναι μεταξύ 20°C και 28°C και η επιθυμητή θερμοκρασία για μέγιστη παραγωγικότητα κυμαίνεται από 23°C έως 28°C . Η θερμοκρασία πάνω από 30°C επηρεάζει άμεσα την υγεία του σκουληκιού. [2]

Η υψηλή θερμοκρασία επιδρά αρνητικά σε όλες σχεδόν τις βιολογικές λειτουργίες, συμπεριλαμβανομένων των βιοχημικών και φυσιολογικών λειτουργιών[3]

Όπως γίνεται, λοιπόν, αντιληπτό, η επιτυχία της σηροτροφίας εξαρτάται από πολλές μεταβλητές, αλλά οι περιβαλλοντολογικές συνθήκες, όπως οι βιοτικοί και αβιοτικοί παράγοντες, έχουν ιδιαίτερη σημασία [4].

Πολλές μελέτες έδειξαν ότι οι μεταξοσκώληκες ήταν πιο ευαίσθητοι σε υψηλή θερμοκρασία κατά το τέταρτο και πέμπτο στάδιο [5].

Ομοίως, οι μελέτες των εκτροφένων μεταξοσκώληκων, διαπίστωσαν ότι η χαμηλή θερμοκρασία είναι σε κάθε περίπτωση καλύτερη από την υψηλότερη θερμοκρασία, σε σχέση με την παραγωγικότητα του μεταξοσκώληκα και της προνύμφης σε διαφορετικά στάδια [6]¹.

Κατά συνέπεια, ήταν πολύ δυσχερές -έως ακατόρθωτο- να διατηρηθούν οι ιδανικές θερμοκρασίες εκτροφής, κατά τη διάρκεια της Άνοιξης-Καλοκαιριού 2017 (θερμοκρασίες κατά τη διάρκεια της ημέρας έως και 40° C).

Ιδιαίτερα στην περιοχή μας (κεντρικός και νότιος Νομός Έβρου), τα φαινόμενα καύσωνα και ξηρασίας ήταν πέρσι εντονότατα.

Επιπροσθέτως, πρέπει να σημειωθεί ότι τα «κουτιά» όπου περιέχονται τα αβγά των μεταξοσκώληκων προς εκτροφή, δηλώνονται στο ΟΣΔΕ, αλλά δεν ασφαλίζονται στον ΕΛΓΑ και συνεπώς δεν αποζημιώνονται, όταν υφίστανται ζημιά, όπως εν προκειμένω.

Ενόψει όλων των ανωτέρω, σας παρακαλούμε να λάβετε υπόψη όλα όσα σας παραθέσαμε, διότι η παραγωγή και η αντιστοίχισή της, σε αριθμό κουτιών, δεν αντικατοπτρίζει τον κόπο και τα έξοδα που καταβάλλαμε εμείς, οι παραγωγοί, για την ορθή διεκπεραίωση της εκτροφής κατά τη διάρκεια του έτους 2017. Οποιαδήποτε ενδεχόμενη μείωση θα αποτελούσε καταστροφή στον ευαίσθητο τομέα της σηροτροφίας, με δεδομένη τη δυναμική που αναπτύσσει αυτήν τη στιγμή στην περιοχή (συζητήσεις για αύξηση επενδύσεων στην παραγωγική διαδικασία, μέσω της δημιουργίας ομάδας παραγωγών και νέες φυτεύσεις μορεώνων, είσοδος νέων παραγωγών-εκτροφένων στο χώρο,

¹ Εκτός των συνημμένων εγγράφων, επισυνάπτουμε ενδεικτική βιβλιογραφία, που αποδεικνύει όσα σας γράφουμε.

διεύρυνση του αριθμού των καλλιεργητών αριθμητικά και βελτίωση της ηλικιακής σύνθεσης των σηροτρόφων).

Επειδή έχουμε τηρήσει όλες τις προϋποθέσεις που θέτει το ά. 52 του Κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013, όπως και του ά. 4 της ΥΑ 994/66201/15.6.2015, ήτοι των διατάξεων που θυμίζουν τις περιόδους εκτροφής μεταξοσκώληκων των ετών 2015-2020.

Επειδή όλα όσα σας αναφέρουμε, βεβαιώνονται στοιχηνημένο, από 6/10/2017 Πρακτικό της Τριμελούς Επιτροπής της Δ/νσης Αγροτικής Ανάπτυξης Έβρου, δηλαδή ότι η χαμηλή παραγωγή κουκουλιών οφείλεται στις καιρικές συνθήκες.

Επειδή στο σύνολο των 53 σηροτρόφων της περιοχής μας, μόνο οι τέσσερις (4) πληρώθηκαν κανονικά και αναρωτιόμαστε πώς έγινε αυτό, δεδομένων των καιρικών συνθηκών που επικρατούσαν για όλους μας;...

Σε περίπτωση κάποιας χαλαζόπτωσης, τι θα συνέβαινε, δεδομένου ότι δεν δικαιούμαστε να ασφαλίζουμε την παραγωγή μας;...

Σας καλούμε και σας παρακαλούμε να δώσετε λύση, με δυναμικές αποφάσεις, που θα ενισχύσουν και θα στηρίξουν έμπρακτα την σηροτροφία.

Με τιμή,

Οι σηροτρόφοι του κεντρικού και νοτίου τμήματος του Νομού Έβρου

1. Наум Петков, Здравко Петков, Паномир Ценов "Технологии за производство на пашкули и сурова коприна от черничева копринена буба (*Bombyx mori* L) София -2004"

2. Management of Climatic Factors for Successful Silkworm(*Bombyx mori* L.) Crop and Higher Silk Production: A Review V. K. Rahmathulla 2012

3. C. W. Willmer, G. Stone, and I. Johnston, *Environmental Physiology of Animals*, Blackwell Science, Oxford, UK, 2004.

4. S. Ueda, R. Kimura, and K. Suzuki, "Studies on the growth of the silkworm *Bombyx mori*. IV mutual relationship between the growth in the fifth instar larvae and productivity of silk substance and eggs," *Bulletin of the Sericultural Experiment Station*, vol. 26, no. 3, pp. 233–247, 1975.

K. V. Benchamin and M. S. Jolly, "Principles of silkworm rearing," in *Proceedings of Seminar on Problems and Prospects of Sericulture*, S. Mahalingam, Ed., pp. 63–106, Vellore, India, 1986.

5. S. Ueda and H. Lizuka, "Studies on the effects of rearing temperature affecting the health of silkworm larvae and upon the quality of cocoons-1 Effect of temperature in each instar," *Acta Sericologia in Japanese*, vol. 41, pp. 6–21, 1962.

T. Shirota, "Selection of healthy silkworm strains through high temperature rearing of fifth instar larvae," *Reports of the Silk Science Research Institute*, vol. 40, pp. 33–40, 1992.

Y. Tazima and A. Ohuma, "Preliminary experiments on the breeding procedure for synthesizing a high temperature resistant commercial strain of the silkworm, *Bombyx mori* L," *Japan Silk Science Research Institute*, vol. 43, pp. 1–16, 1995.

6. R. K. Datta, N. Suresh Kumar, H. K. Basavaraja, C. M. Kishor Kumar, and N. Mal Reddy, "'CSR18 × CSR19'-a robust bivoltine hybrid suitable for all season rearing in the tropics," *Indian Silk*, vol. 39, pp. 5–7, 2001.

P. Pandey and S. P. Tripathi, "Effect of humidity in the survival and weight of *Bombyx mori* L. Larvae," *Malaysian Applied Biology*, vol. 37, pp. 37–39, 2008.